Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Bakony-Balaton Geopark

LÓGJ A TERMÉSZETBEN!

Geológiai táborok és földrajzi “terepgyakorlatok” a Bakony–Balaton Geopark területén – 2013

A **Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság** (BfNPI) egyedülállóan izgalmas, merőben új programcsomagot állított össze, amely a már bevált és közkedvelt erdei iskola-rendszerű oktatásnak egy kifejezetten földrajzi-földtani tartalmú változata. A programokat gyakorlattal rendelkező középiskolai **földrajz-biológia szakos tanár**, jelenleg a **BFNPI Geopark Csoportjának munkatársa**, kiváló helyismerettel rendelkező **geotúra-vezető** biztosítja. Az egyéb táborvezetési teendők ellátása a kísérő pedagógus feladata.

A programvezető által kidolgozott program az általános iskola **felső tagozatának** földrajz tananyagához szorosan illeszkedő „terepgyakorlatként” fogható fel, melynek legfőbb vonzereje a **földtani-geológiai ismeretek élményszintű elmélyítése**. A napok legnagyobb részét a természetben töltjük, változatos elfoglaltságokkal, rengeteg közvetlen tapasztalással, gyönyörű, maradandó élményt nyújtó helyszíneken. A táborban töltött napok természetes, sietség nélküli tagolásával (geotúrák és szabadtéri foglalkozások, kötetlen beszélgetések, játékos vetélkedők) a gyerekek fáradság nélkül, **könnyedén és élvezetes formában** töltődnek fel ismeretekkel és nyílnak meg a kőzetek világa felé. Válogatott kilátópontokon, patakmedrekben és sziklafalak árnyékában járva, természetes módon elevenedik meg a Föld múltja, jelene és akár jövője! A diákok a kőzetek megérintésével, meg-cseppentésével, **minden érzéküket használva** élhetik meg a megismerés és tudás teljesebb, mélyebb fokozatait. A teljes program öt, tematikailag egymásra épülő napból áll, de az egyes napok külön is teljes értékűek, így rövidebb időre is tudunk csoportokat fogadni (részletek a programleírásnál). Egyéni túraútvonal biztosítására is van lehetőség. A BfNPI Bakony–Balaton Geopark Csoportja **négy helyszínen** kínál kedvező **táborozási lehetőséget**, a geotúrák nem igényelnek külön buszt, tömegközlekedéssel, illetve gyalogosan könnyedén lebonyolíthatók.

Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Bakony-Balaton Geopark

Teljes (ötnapos) program

A program egy 2–3 órás délelőtti foglalkozásból és az aznapi témára épülő 2-4 órás délutáni kirándulásból tevődik össze, valamint tartalmaz egy egész napos túrát is.

1.nap
Foglalkozás:
1.”Csillagmese” – A Nap és bolygógyermekei
2. A meséhez kapcsolódó mozgásos játék a szabadban
3. Kézműves-tevékenység: mindenki agyagból elkészíti a választott bolygóját
Kirándulás:
Éjszakai „csillagtúra”, csillagképek felismerése, a Hold fázisai, az éjszaka hangjai.

2.nap
Foglalkozás 1. (kisebbeknek)
1. A Föld belsejének titokzatos világa: pillantás a mélységbe. Interaktív szabadtéri előadás a Föld történetéről – közben sok érdekes kőzet bemutatkozik, és elmeséli saját történetét. Kontinensdarabokat tologatunk és ősi tengerekben merülünk el. (Esős idő esetén filmvetítés és hozzá kapcsolódó játékos vetélkedő tombolával.)
2. Készítsük el saját tanösvényünket! Időalagút és idővonal készítése, a földtörténet nagy eseményeivel tagolva. Mindez természetből vett tárgyakból és általunk készített kézműves termékekből megépítve! A magyarázó táblák szövegét is „kigondoljuk”, nem mellőzve a rejtvényeket és humoros megoldásokat! A csapatok játékos vetélkedő keretében összemérhetik tudásukat egymás rögtönzött tanösvényein.
3. Kézműves tevékenység: agyag-bolygók kifestése, az elkészült bolygókat „pályára helyezzük” a többi táborlakó és a magunk szórakoztatására.
Foglalkozás 2. (nagyobbaknak)
1. "Helyünk az Univerzumban" téma mentén interaktív előadás, majd beszélgetés.
2. Terepi tájékozódás, vizsgálati módszerek "kipróbálása".
Kirándulás:
3 órás, érdekességekkel, játékos feladatokkal megtűzdelt GEOTÚRA.

3. nap
Foglalkozás 1. (kisebbeknek)
Társasjáték készítése só-liszt gyurmából. A játékterep táborunk környékének dombortérképe lesz, amit minden csapat helyben készít el! A bábuk festett kavicsok, amik szintén helyben készülnek, a játékszabályok megalkotása pedig minden csapat fantáziájára, leleményességére és humorára van bízva! Természetesen, miután elkészültek, ki is próbáljuk valamennyit!
Foglalkozás 2. (nagyobbaknak)
Rövid terepgyakorlat – csapatokban összemérhetjük tudásunkat.
Kirándulás:
Vízparti természetismereti séta és foglalkozás:
Szűrőt, vödröt a kézbe! A víz tisztaságának vizsgálata a benne élő állat-és növényfajok segítségével! Miről mesélnek nekünk a meder különböző méretű és alakú, ásványi eredetű „lakói”?

4. nap
Kirándulás: Egész napos geotúra, vagy
- délelőtt: kellemes és szórakoztató időtöltés a tábor közelében levő, a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkhoz Igazgatóság látogatóhelyein (1. Tihany, Levendula Ház Látogatóközpont, balatonfüredi Lóczy-barlang, 2. Bakonybél, Pannon Csillagda és Bakonyi Erdők Háza, 3. Pálköve közelében a monoszlói Hegyestű Geológiai Bemutatóhely és a Salföldi major, 4. Balatonalmádi térségében a balatonfüredi Lóczy-barlang és a tihanyi Levendula Ház Látogatóközpont);
- délután: fél napos geotúra. Búcsúest. (Amennyiben nincs tűzgyújtási tilalom, tábortűz.)

5. nap
Délelőtt kis visszatekintés az élményekre és a megszerzett ismeretekre. Igény esetén vetélkedő, TOTO apró díjakkal.

Bakonybéli programunk ennek egy **módosított** változata: az igényelhető **3** vagy **5 napos** geotáborunk elemei: egy félnapos és egy egésznapos geotúra (kisebbeknek ez felbontható egy félnapos geotúrára és egy kézműves foglalkozásra vagy egy helyi geológiai témájú vetítésre), egy félnapos földtörténeti terepi foglalkozás. A kézműves foglalkozás helyi mesterségekhez kötődik (kosárfonás és könyvkötészet). A program díja magában foglalja a Pannon Csillagda Látogatóhely és az Erdők Háza bemutatóhely belépődíjait.

Szálláslehetőségek:

1. Tihanyi Levendula Erdei Iskola (ápr. 29-máj. 3. között és aug. 15-től van szabad kapacitás)
2. Bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis (júl. 1-5., júl. 29-aug. 2., aug. 5-9., aug. 12-16., aug. 26-30.)
3. Pálkövei Üdülőtábor (egész szezonban van szabad kapacitás)
4. Káptalanfüredi Gyermektábor és Felnőtt Üdülő (Balatonalmádi, egész szezonban van szabad kapacitás)

A geotúrák útvonala és a főbb látnivalók:

1. Egész és/vagy félnapos geotúrák a Tihanyi-félszigeten (szálláshely: Tihanyi Levendula Erdei Iskola):

A kis területen elképesztő geológiai változatosságot mutató félsziget turistaútjain, tanösvényén járva megkeressük egyetlen forrását, és miközben felfedezzük a középkori bazilita szerzetesek sziklába vájt üregeit, belecsöppenünk a 8 millió éve kihunyt vulkánok
világába – ebben segítségünkre van a Levendula Ház Látogatóközpont is. Ismeretséget kötünk az érdes tapintású szemcsés anyaggal, amely ma a Tihanyi-félsziget egész területét beborítja és helyenként 40 méteres falakban tornyosul fölénk. Követhetjük a rómaiak sánccal és őrtoronnyal megerősített védvonalát, és fényt derítünk egy hévforrásbarlang „kerek tetőablakának” titkára. A híres történelmi Levendulást is keresztezzük, eljutunk olyan pontokra, ahonnan egyszerre három tóra nyílik kilátás, és az Európa Diplomás hévforráskúpok tövében olyan kérdésekre kaphatunk választ, mint: - Valóban sziget volt Tihany? - Mi az a „hideg légtó”? - Miért volt nehéz a tihanyi férfiaknak feleséget kapni a közelmúltig?

1.2 Egész napos geotúra a Pécselyi-medencében (szálláshely: Tihanyi Levendula Erdei Iskola):

Geotúránk a 7000 éves múlttal büszkélkedő Pécsely patakkal körülvett templománál, fenyves-borította szépséges Triász mészkőtömb mellett vezet. Innen ereszkedünk le a 220 millió évvel ezelőtt itt hullámzó Tethys tenger csendes lagúnájába, egy felhagyott kőfejtő labirintusszerű bányagödreibe, ami a Balaton-felvidék legpazarabb ferde rétegsorával ajándékozza meg az idelátogatót. A „néprajzos” útszakaszon pincesorok és présházak képviselik a térség több ezer éves szőlő- és borkultúráját. Egy karsztforrásláp-övezte, különösen viselkedő forrást ejtünk útba. Miközben felkapaszkodunk a Zádor-várhoz, az Örvényesi-séd újra mellénk szegődik, hogy ezúttal memutassa nekünk a Zádor-kút névre hallgató, nem mindennapi forrását. A várból úgy terül a lábunk elé az egész Pécselyi-medence, mintha repülőgépből néznénk le. Aligha lehet jobb helyszínről ennél jobban átlátni és megérteni ennek a gyönyörű vidéknek a geológiáját, felépítését!

1.3 Egész napos geotúra a Koloska-völgyben és környékén
(szálláshely: Tihanyi Levendula Erdei Iskola)
Geotúránk során a közeli Tamás-hegy lábánál, a Lóczy-barlang hűvösében látványos tűzkőgumókat, borsókő képződményeket, pusztuló barlangmennyezeteket, érdekes "oldási üstöket" tekinthetünk meg. A daloskedvűek akár a kiváló akusztikát is kipróbálhatják. A Tamás-hegyen a Jókai-kilátó és az Aranyember útja tanösvényt érintve, a Koloska-völgybe érve képzeletben elmerülhetünk a földtörténet középidejének Tethys óceánjában és leereszkedhetünk a patak vadregényes szurdokvölgyébe a forráshoz. Visszafelé felkapaszkodunk a Koloska-sziklák függőleges sziklafalainak meredélyére, és betekintünk a hegytető karrmezőjének és a rajta megtelepedett dolomit karsztbokorerdőnek sajátos hangulatú világába.

2. Egész és/vagy félnapos geotúrák Bakonybél környékén
(szálláshely: Bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis)
Időutazó minőségünkben ráléphetünk a 100 millió éves Zirci Mészkő élőlényektől hemzsegő tengeraljzatára a Hárskúti-fennsík rejtette patakmederben, ahol választ kaphatunk arra a jogos kérdésre, hogy került itt a karsztvíz 500 méter magasságba? A csillagos égbolt tüneményeit csodálhatjuk meg a bakonybéli Pannon Csillagdában és végigjárhatjuk a Gerence-patak híres mészkő szurdokát, mésztufa lépcsőkön kapaszkodhatunk fel rejtett forrásához, és tenyerünkbe vehetjük a Szent László pénze néven elhíresült óriási egysejtűek megkövesedett vázait. És még sok mindent...

3. Egész és/vagy félnapos csillagtúrák a változatos geológiai felépítésű Káli-medencében
(szálláshely: Pálkövei Üdülőtábor)
Ha az ember úgy tekint a Tihanyi-félszigetre, mint egy ékszerdobozra, ami belenyúlik a Balatonba, ennek párját megtalálhatja a Káli-medencében, ami olyan, mint egy Balaton felé nyíló amfiteátrum. Itt csaknem az egész földtörténet színpadra lép, a legidősebb zöldes palakőzetektől a „Vörös Káli” homokkő országán és a „Fehér Káli” mészkő és dolomit tengeraljzatán keresztül a „Fekete Káli” bazaltvulkánjaiig vagy a Pannon-tó kőtengereinek világáig. Meg sem kíséreljük e helyen bemutatni azt a hihetetlen geológiai gazdagságot, ami itt fogadja a geotúrázókat! A prog ram része az ég felé törő gigantikus bazaltoszlopok lélegzetelállító látványát nyújtó Hegyestű Geológiai Bemutatóhely, ahol a Dunántúl minden tájáról származó, nagyméretű, válogatott kőzettömbök megtekintésével a nyugati országrész csaknem teljes földtani keresztmetszetére rátekinthetünk. A sokak számára ismert Salföld nemcsak a Major miatt érdemel figyelmet, hanem kőtengere és homokbányája is kuriózum.

4. Egész napos geotúra a balatonalmádi Köcsi-tó környékén
(szálláshely: Káptalanfüredi Gyermektábor és Felnőtt Üdülő (Balatonalmádi)
A jellegzetes „Vörös Kő” a túrák során különböző „arcait” mutatja meg, miközben számos kérdésre keressük a választ: mit keresett a déli félgömbön az a maitól merőben különböző táj, ahol a kavicsokat magába fogadó vastag rétegek vagy a finomszemcsés „girbe-gurba” rajzolatú sziklafalak anyaga született? Milyen erő formálta ugyanolyan alakúvá a tenyérnyi kavicsokat és a több mázsás kőtömböket a Pannon-tó hullámverési zónájában? Gigantikus erejű kéregmozgásokról tanúskodó különleges sziklákat látogatunk meg, ahol kezünkkel a vetőkarcokon finoman végigsimítva megpróbáljuk kitalálni, milyen irányban mozdultak el évmilliókkal ezelőtt a hatalmas sziklatömbök.

Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Bakony-Balaton Geopark

Segédlet a költségvetés összeállításához

1. Programok díja:

Az egyes programnapok közül bármelyik nap illetve napok programja választható. A napok programja már nem bontható tovább (a geotúra útvonala viszont módosítható).
1 db 2 órás geológiai foglalkozás: 650 Ft/fő
1 db egész napos geotúra: 750 Ft/fő
1 db fél napos geotúra: 450 Ft/fő
1 db éjszakai, rövid (1,5 órás) geotúra: 200 Ft/fő
A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság látogatóhelyének fakultatív meglátogatása: kedvezményes jegy (400-1500 Ft), illetve 4-14 éves kor között gyermekjegy (300-400 Ft) váltható, illetve 15 fő után 1 fő pedagógus kísérő ingyenesen beléphet.
Ha például **5 napra** jönnek, tehát a teljes programcsomagot igénybe veszik:
3 db 2 órás foglalkozás + 3 db fél napos geotúra + 1 db éjszakai rövid geotúra + 1 db egész napos geotúra összesen: **4 250 Ft/fő + belépő**
Bakonybélben a fenti elemektől **némileg eltérő tartalmú, 3 vagy 5 napos modul** választható.

2. Helyszíntől függően a táborozás összköltsége (szállásdíj+étkezés):

A táborok szállásdíját és teljes étkezési költségét (első ellátás: érkezés napján vacsora, utolsó ellátás: hazautazás napján reggeli) a megadott weboldalakon is megtekinthetik (a szálláshelyek nevére kattintva). Itt csak a végösszegek szerepelnek, összehasonlítás céljából. Az árak az idegenforgalmi adót (melyet 18 év felett kell fizetni) nem tartalmazzák, ez a helyszínen fizetendő.

2.1. A Káptalanfüredi Gyermektábor és Felnőtt Üdülő:

pl. 3 napos tábor esetén programmal, teljes ellátással: 7 350 **vagy** 7 950Ft/fő
(az 1.,4.,5. programnap választása esetén, elő/utó-, **vagy** főszezonban)
5 napos tábor esetén programmal, teljes ellátással: 15 950 **vagy** 17 150 Ft/fő
(elő/utó-, **vagy** főszezonban)
Minden **11. fő** térítésmentesen táborozik, (szállás+étkezés), a tábornak saját ingyenes strandja van.

2.2. Pálkövei Üdülőtábor:

pl. 3 napos tábor esetén programmal együtt, teljes ellátással: 7 850 **vagy** 8 650/fő
(az 1.,4.,5. programnap választása esetén, elő/utó-, **vagy** főszezonban)
5 napos tábor esetén programmal együtt, teljes ellátással: 15 250 **vagy** 16 250 Ft/fő
(elő/utó-, **vagy** főszezonban)
Minden **16. fő** térítésmentesen táborozik (szállás+étkezés), a strandbelépő: 400 Ft/fő.

2.3. Bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis:

A 3 napos tábor esetén programmal együtt, teljes ellátással: 15 120 Ft/fő
Az 5 napos tábor esetén programmal együtt, teljes ellátással: 24 500 Ft/fő
Kísérők szállásdíja: első kísérő 200 Ft/ éjszaka, második és harmadik kísérő 1.100 Ft/éjszaka
Itt előny, hogy a **Pannon Csillagda Látogatóközpont** és a **Bakonyi Erdők Háza** helyben van, és a **programár tartalmazza a belépődíjakat**. **Csak 3 vagy 5 napos modul választható. Részletek itt.**

2.4. Tihanyi Levendula Erdei Iskola:

Az étkezés árai jelenleg egyeztetés alatt vannak, kérjük, szíveskedjenek érdeklődni az árról Sárdy Juliannánál vagy a geotáborok weboldalán. Előreláthatólag a bakonybéli szállásnál kevesebbe kerül majd.

Kapcsolattartó a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál:

Sárdy Julianna, sardy@bakony-balaton-geopark.hu +36 20/962-3378 +36 87/555-281